

TRÅ TIL!

Fjellstøvlene er solide, og fjellvandrerne er svært godt fornøyd med støvlene. Det viser vår store og omfattende test av fjellstøvler.

research og tekst **GEIR RØED** og **SVEN MOE BJØRNSON**
foto **MORTEN HOLM** og **GORM KALLESTAD, SCANPIX**

VI GÅR OG GÅR.

Og går. På en tredemølle på Sintefs laboratorium i Trondheim, går Hans Bøhle Aarhus i marsj på 5,4 kilometer i timen i tre graders stigning. Laboratorietemperaturen er 18 grader, slik det gjerne er på fjellet en varm sensommerdag.

Samtidig, på den tropiske øya Réunion i det indiske hav, sliter Synnøve Gjerholm seg gjennom den tettvokste regnskogen i sine Scarpa-støvler. Det er varmt og høy luftfuktighet.

Tekstilingeniør Kirsi Laitala på Statens institutt for forbruksforskning, ser ingen regnskog fra sine lokaler i Oslo. Derimot må hun passe på at gåmaskinen gjør det hun har programmert den til. I denne Petter Smart-liknende maskinen må hver eneste fjellstøvel gå flere tusen steg. Holder sålene?

Grundighet er stikkordet i denne testen av åtte fjellstøvler som selges på det norske markedet. Fjellstøvlene er satt på harde prøver. Men ingen av dem faller

gjennom eller viser seg å ha dårlige egenskaper, selv om det er få som er gode både på fjellet og i marka.

Ikke på et eneste kriterium mener vårt testpanel at støvlene er dårligere enn middels. Støvlene er solide, vanntette, de har god pusteevne og tørkeevne – og de virker å være holdbare.

To av støvlene – Scarpa og Crispi – får total karakteren «Meget bra». De seks andre får nest beste karakter.

Lange dagsmarsjer

– Scarpa-støvlene var fantastiske, sier Synnøve Gjerholm. Hun var en av 10 fjellvante og aktive mennesker som i vinter og vår testet fjellstøvlene i praktisk bruk. Synnøve tok med seg Scarpa-støvlene til tropene, og gikk en sjudagerstur i tett regnskog og vanskelig vulkansk terreng.

– Jeg prøvde støvlene før jeg dro. Og alt fra begynnelsen, synes jeg de var behagelige. Myke og gode – og ikke stive rundt ankelen.

Synnøve og hennes turkamerater hadde dagsmarsjer på ni-ti og opp mot elleve timer.

– To av dagene regnet det voldsomt, og støvlene ble skikkelig våte. Men neste dag var de tørre igjen!

– *Noe du ikke likte?*

– Innersålen kunne vært en tanke tykkere. Fotbladene ble litt slitne.

Kun for marka-bruk

Selv om egenskapene og kvaliteten på fjellstøvlene jevnt over er god, er det likevel mye å ta hensyn til når du skal velge fjellstøvel. Det viktige er hva du skal bruke fjellstøvlene til, og at du finner støvler til din fot. Skal du gå i høyfjellet, i fjellet eller bare i marka? Selv om alle støvlene blir solgt og markedsført som fjellstøvler, er det ikke alle som egner seg for røff fjellbruk, ifølge vårt testpanel.

Spesielt gjelder dette G-sports eget merke Garmont, men til dels også Alfa, Merell, og La Sportiva.

Bare to av støvlene i vår test er typiske høyfjellsstøvler, som ikke egner seg så godt for markabruk. Det er testvinneren Scarpa, samt Lowa.

Fjellstøvler er ikke et produkt selv den mest aktive fjellvandreren kjøper hvert år. Fjellstøvler skal vare i flere år. Derfor er det svært viktig å velge et par som passer til nettopp dine bein – og din måte å gå på.

Samtidig er fjellstøvler et produkt som ofte må gås inn. Vårt testpanel har i løpet av vinteren og våren gått mil etter mil i nærområdet, til og fra jobb, og på

Fabrikat /modell	Pris (kr)	Vekt én støvel str. 44 (g)	Komfort	Fjellbruk	Markabruk	Detaljer	Ifg brukerpanelet passer støvlene best til	Pusteevne	Høyde på oppe tek-membran	Vannnettthet	Vanninntrengning i læret	Holdbarhet	Tørkeevne	Styrke på lisserokker og snøremmer	Totalpoeng	Total karakter	
																	Brukerpanelets dom
			12	14	6	8		10	5	5	5	5	20	10	5		
Scarpa Ladakh (h)/Hekla (d)	2600	938 g	4	4	3	4	Fjell	5	4	5	4	5	4	4	4	84	Meget bra!
Crispi Beseggen	1900	895 g	4	4	4	4	Fjell	5	3	5	4	5	4	4	4	82	Meget bra!
La Sportiva Tibet (h)/Tibet Lady (d)	1800 ²⁾	796 g	4	4	5	4	Marka, lett fjellbruk	5	4	5	4	4	3	3	3	78	Bra
Lowa Sarek GTX	2100	944 g	4	4	2	3	Fjell	5	5	5	5	5	4	4	4	78	Bra
Merell Denali GTX	1600 ¹⁾	814 g	4	3	4	4	Marka, lett fjellbruk	5	4	5	4	4	4	4	4	75	Bra
Garmont Syncro GTX III	1400	815 g	4	3	4	4	Marka	4	3	5	4	5	4	4	4	72	Bra
Alfa Walk King (h)/Walk Queen (d)	1900	921 g	4	4	4	4	Marka, lett fjellbruk	4	4	5	4	4	3	4	4	72	Bra
Viking Moose	1700	864 g	4	4	3	4	Marka, fjell	4	4	5	3	4	3	3	3	71	Bra

¹⁾Pris fra Sportshuset, Storo ²⁾Pris for Nubuk-versjonen d=damer, h=herrer

© Forbruker-rapporten. Totalpoengsum: 1–20 = Dårlig, 21–40 = Under middels, 41–60 = Middels, 61–80 = Bra og 81–100 = Meget bra.

Underkarakterer: 5 = best, 1 = dårligst 5 = best i test 5 = bra kjøp

Forbruker-rapportens produkttester finner du på www.forbrukerportalen.no

Hans Bøhle Aarhus og Knut Ragnar Austreng (bakerst) gikk i marsjert på tredemøllene – slik at vi kunne måle støvlens fukttransporterende evne.

ferieturer. Dermed har vi vært sikret at støvlene har vært inngått ved vurderingen.

Fikk vondt i beina

En av deltakerne i testpanelet, Line Andersen, fikk erfare hvor feilaktig et førsteinntrykk kan være. Den fjellvante lederen i Naturvernforbundet i Oslo, syntes G-sports Garmont-støvler føltes gode da hun prøvde dem i butikken.

– Men etter å ha gått i 20 minutter, fikk jeg rett og slett vondt i beina.

Under testpanelets evaluering i Nordmarka, gikk hun tur med Garmont på det ene beinet, og beste kjøp-støvlen Crispi på det andre beinet.

– Da kjente jeg forskjell! Crispi-støvlen var som integrert i beinet mitt, og det er jo deilig på lange fjellturer, sier Line Andersen.

Line går turer både i marka og i høyfjellet. Hun har mange ukesturer med sekk og sovepose bak seg.

– Da er det du har på beina avgjørende. Enten turen varer én time eller 10, er det en pine med dårlige sko eller støvler. En gang lånte jeg sko. De var så vonde at jeg måtte gå barbeint. Det var ikke moro, spesielt fordi det var lemen-år, og masse lemen som spratt rundt meg!

10 fjellvante mennesker tråkket i vei for Forbruker-rapporten. Her tre av dem: Finn Dag Hjelseth, Kirsten Hage og Carl Peter Tønseth.

Støvleråd

- Vurdér bruken. Skal du gå mest i marka, eller skal støvlene brukes til ukesturer med oppakning?
- Gå i butikken på ettermiddagen/kvelden. Da er beina mer opphovnet. Kjøper du fjellstøvler om morgenen, vil du ende opp med å kjøpe for små støvler.
- Kjøp i butikker hvor du får gode kjøpsråd og god hjelp. Unngå 20-åringen som selv bare står på skateboard!
- Prøv med den typen sokker du skal bruke på tur – ikke med de svarte kontorsokkene. Husk at fjellstøvlene er godt isolert. Ikke bruk for tykke sokker.
- Gå med støvlene fram og tilbake i butikken. Gå i trappene, be om å få låne en tung sekk og gå med den. Spør gjerne om å få gå ut på gaten en tur. Hvordan er ankelstøtten? Hvor stiv er sålen? Et tips vi har brukt, er å velge støvler hvor du får plass til en finger bak hælen når du står oppreist, samtidig som tærne er presset helt fram. Er ikke lengden riktig, vil du enten få problemer med tærne, eller få gnagsår. Bruk god tid!

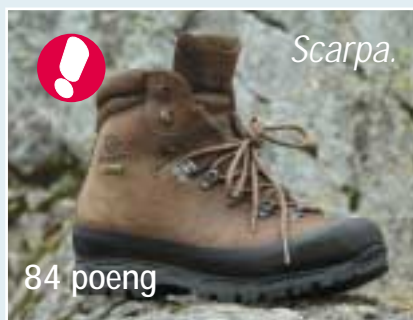
Kilder: Forbruker-rapportens brukerpånel, La Sportiva.

Kraftfottøy

Scarpa

Testvinneren! En meget bra fjellstøvel som er grei i lavlandet. Meget god på foten, og den holder deg støtt selv med tung sekk. Meget gode tekniske egenskaper, men støvelen er svært dyr!

Crispi

Testens beste kjøp. Solid fjellstøvel som også er god i marka. Falt i smak selv hos de mest garvede fjellvandrere i testpanelet. Bra tekniske egenskaper, bortsett fra at litt lav høyde på gore tex-membranen kan gjøre deg våt på føttenes raskere enn en høyere støvel ville gjort.

La Sportiva

Mye for pengene for de som ønsker en støvel som er bra til lett fjellbruk og meget bra i marka. Verdt å prøve for de som har smale føtter. Middels resultat for tørkeevne og styrke på lissekroker trekker ned.

Lowa

En bra støvel som passer best til høyfjellbruk. I marka blir den for stiv og tung. Meget bra tekniske egenskaper – dette er kvalitet tvers gjennom! Men det koster.

Merell

En bra og lett støvel som er best egnet til markabruk og dagsturer i lett fjellterreng. For dårlig ankelstøtte til de tyngste bøkene i ulendt terreng. Gode tekniske egenskaper, spesielt på pusteevne og vannetthet.

Garmont

Dette er G-sports egen modell, som selges rimelig. Men den egner seg ikke for lange fjellturen. Mer en støvel for marka, hvor den føles lett og god på beina (dog ikke for alle, se artikkel). Ny modell i år med egen såle (de andre støvlene har vibram-såle). Bra tekniske egenskaper, men noe lav høyde på den vanntette membranen trekker noe ned.

Alfa

Skuffende resultat for denne norskproduserte storselgeren. Likevel en bra støvel både til marka og til lette turer på fjellet eller på vidda. Til de mest krevende turene er ankelstøtten for svak i forhold til for eksempel Crispi Beseggen. Gode tekniske egenskaper, men middels tørkeevne trekker ned.

Viking

Testens dårligste – med knepen margin. Bra og stødig, men vi fikk ikke den helt gode gåfølelsen. Trekker vann inn i læret, og blir derfor tung. At den heller ikke har bra tørkeevne, gjør ikke saken bedre. Lissekrokene og snøringene kunne vært mer solide. Kombinasjonsstøvel som passer både i marka og på fjellet.

test fakta

PRODUKTER

Vi har testet åtte fjellstøvler som er blant de mest solgte i Norge. Hovedvekten er lagt på støvler som anbefales til fjellbruk – gjerne over flere dager. Alle støvlene er i lær, og har vannrett gore tex-membran.

SAMARBEID

Testen er utført av Forbruker-rapportens testavdeling i samarbeid med Statens institutt for forbruksforskning (Sifo), som har gjort de fleste tekniske målingene. Sintef Unimed i Trondheim har undersøkt støvlens fukttransporterende evne (pusteevne). Et brukerpanel på 10 personer med til dels lang fjellerfaring, har vurdert tre par støvler hver.

GJENNOMFØRING

Testingen er utført vinteren og våren 2003 på til sammen sju eksemplarer av hver modell.

HVA ER TESTET

Hver støvel er vurdert av tre personer som har foretatt subjektive vurderinger av komfort (passform, gnaging, hvordan de føles på beina, etc.), fjellbruk (ankelstøtte, gripetak, stivhet, støtdemping og gåfølelse på ulendt underlag), markabruk (vekt, allsidighet, gåfølelse på mykt underlag og utseende) og diverse detaljer (inngåing, pusteevne, lissekroker og snøringer, sømmer, polstring, inner- og yttersåle, samt inner- og yttermateriale).

Sifo har målt vekt, dimensjoner, vannetthet, vannabsorpsjon, tørkeevne, slitasjemotstand på inner- og yttermateriale, samt styrke på lissekroker og snøringer. De har også vurdert spesielle positive og negative detaljer.

Sintef Unimed har undersøkt fukttransport (pusteevne) etter en egenutviklet fysiologisk metode. Tre forsøkspersoner har gått på tredemøller og vurdert støvlens egenskaper, samtidig som fuktigheten har blitt registrert mellom foten og sokken og mellom sokken og støvelen for å kunne fastslå hvor mye svette som unnslipper.

KARAKTERGIVNING

De ulike delkarakterene er gitt på en skala fra 1 (dårlig) til 5 (meget bra) – og vektet slik det framgår av tabellen. Vi har blant annet valgt å la fjellbruk telle mer enn markabruk. Totalpoengsummen er beregnet på bakgrunn av dette, samt på enkeltmerknader fra Sifo.

LEVERANDØRER

Scarpa: Stibolt, tlf. 66 90 76 80
Crispi: Crispi Norge, tlf. 67 17 62 70
La Sportiva: Atello as, tlf. 32 25 21 00
Lowa: ST-Sport, tlf. 61 26 31 50
Merell: Finn Rødby Agenturer, tlf. 67 10 44 80
Garmont: Gresvig AS, tlf. 23 35 85 00
Alfa: Alfa Skofabrikk, tlf. 61 33 69 00
Viking: Viking Fottøy A/S, tlf. 22 07 24 00